

Cal Altisent: estudi de l'encaix i definició de les línies estratègiques

Ajuntament de Sant Climent de Llobregat

Maig 2015

**Diputació
Barcelona**

Ajuntament de
Sant Climent de Llobregat

Cal Altisent: estudi de l'encaix i definició de les línies estratègiques

Ajuntament de Sant Climent de Llobregat

Maig 2015

**Diputació
Barcelona**

Ajuntament de
Sant Climent de Llobregat

© Diputació de Barcelona

Juny de 2015

Impressió: Departament de Reproducció Gràfica de la Diputació de Barcelona

CAL ALTISENT

SANT CLIMENT DE LLOBREGAT

Índex

1. Presentació	7
1. Introducció	9
2. Objectius	9
3. Metodologia.....	10
2. Diagnosi	11
1. Situació del municipi, la singularitat de Sant Climent	13
2. Població	15
3. Situació econòmica	18
4. Sectors d'activitat destacats	19
5. Cultura	22
6. Resum de la diagnosi.....	33
3. Cal Altisent	35
1. Situació.....	37
2. La família Altisent; una família dedicada a la cultura.....	39
3. L'edifici i la finca	41
4. Proposta de línies estratègiques i usos	43
1. Detectant una oportunitat per Sant Climent.....	45
2. Què és un centre d'interpretació?.....	47
3. Continguts i valors de la proposta per Cal Altisent	49
4. Serveis i usos dels espais de Cal Altisent	55
Annex. Aportacions ciutadanes	63
Crèdits	71

1. Presentació

1. Introducció

La vila de Sant Climent de Llobregat ha incorporat un nou equipament al conjunt de recursos públics: Cal Altisent. L'Ajuntament, com administrador de la infraestructura, vol buscar el seu encaix a partir de la diagnosi de les necessitats socials i culturals del municipi.

Un cop efectuats l'Aixecament planimètric, la Certificació de càrregues dels sostres i la Valoració de l'edificació, ha encarregat al Centre d'Estudis i Recursos Culturals de la Diputació de Barcelona el present treball de planificació per treure el màxim rendiment ciutadà al nou equipament.

2. Objectius

Elaborar una proposta de planificació per dotar l'equipament de Cal Altisent dels usos culturals i socials més adequats a les necessitats del municipi de Sant Climent de Llobregat.

Objectius específics:

1. Conèixer la realitat territorial i sociodemogràfica del municipi
2. Aproximació als sectors econòmics més dinàmics del municipi
3. Anàlisi dels equipaments culturals, el teixit associatiu i la seva activitat
4. Proposar l'encaix, les línies estratègiques i els usos de Cal Altisent.

3. Metodologia

La metodologia seguida per obtenir la informació ha estat una combinació de recerca documental i tècniques qualitatives. La recerca documental ha conduït a consultar diverses fonts d'informació i una recopilació de documents, la majoria dels quals formen part dels registres d'activitat i anàlisis de l'Ajuntament de Sant Climent i la Diputació de Barcelona. També han ofert documentació algunes entitats vinculades a la vila. Tota la documentació ha permès conèixer millor el municipi, el seu territori, la seva història i població i els aspectes més destacats de la seva dinàmica cultural.

Paral·lelament s'han realitzat una sèrie d'entrevistes a persones destacades del municipi, tenint en compte la seva relació amb sectors econòmics estratègics o amb continguts relacionats amb el projecte. Igualment, s'han visitat la totalitat dels equipaments culturals municipals, coneixent-ne les característiques físiques i també la seva dinàmica de funcionament i activitat.

Finalment, un cop enllestida una primera aproximació als possibles usos de Cal Altisent, el dissabte 21 de març es va dur a terme una jornada de portes obertes per tal de convocar a la ciutadania a participar en el procés de decisió dels usos futurs de Cal Altisent.

En primer lloc es van presentar les grans línies d'aquesta proposta d'usos i, posteriorment, es va visitar Cal Altisent.

Hi va haver una assistència d'una quarantena de persones a la presentació i a la visita a l'edifici se n'hi van afegir algunes més.

Un cop acabada la presentació es va donar un torn de paraules als assistents que van fer les primeres aportacions i, a més, s'ha habilitat un canal de comunicació digital (a través de la web de l'Ajuntament), i un altre de físic (situant una bústia a la casa consistorial) per tal que la ciutadania aportí el seu punt de vista o faci les seves propostes sobre l'ús de l'equipament.

El procés de participació ha estat obert des del mateix dia 21 de març fins el passat dia 13 d'abril.

Les aportacions fetes durant aquest procés han estat recollides (es poden consultar en l'annex d'aquest informe) i s'han tingut en compte en l'elaboració d'aquest document.

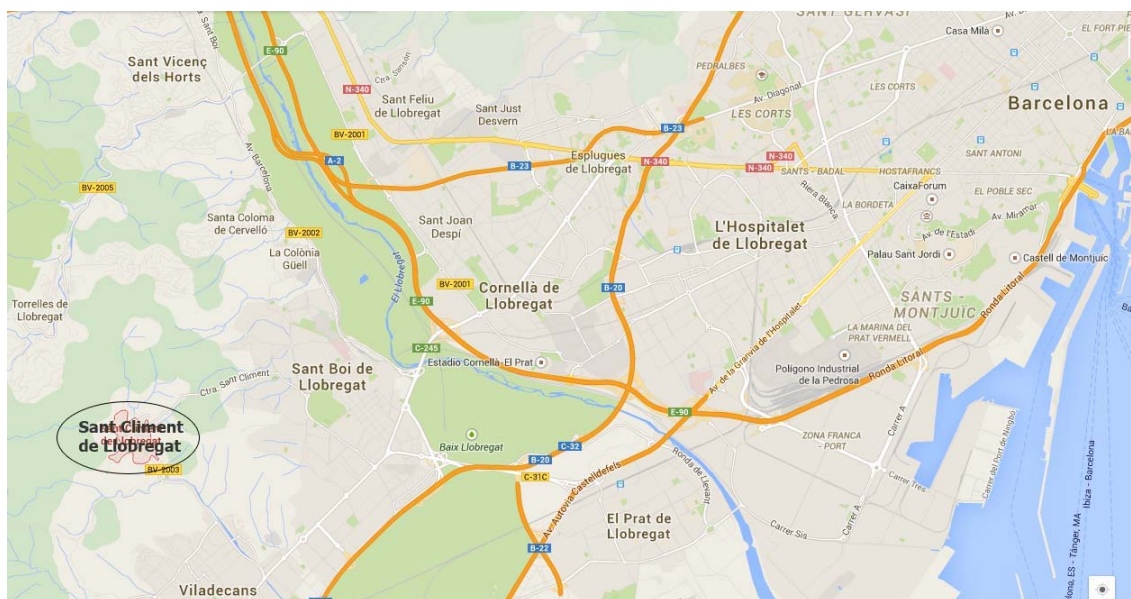
2. Diagnosi

1. Situació del municipi, la singularitat de Sant Climent

Sant Climent de Llobregat és una de les portes d'entrada als espais verds de l'Àrea Metropolitana de Barcelona

Pertany al Baix Llobregat, situat en una vall, enmig de muntanyes a tocar del Delta del Llobregat i del Massís del Garraf.

Té com a veïns poblacions tan grans com Viladecans, Gavà i Sant Boi i d'altres de més petites com Torrelles, Santa Coloma de Cervelló i Begues.

Sant Climent de Llobregat és un poble petit, acollidor i **orgullós de continuar essent un poble**, situat a la vall de les rieres de Les Comes, del Querol i de Salom, envoltat per muntanyes a una altura mitjana de 87 metres sobre el nivell del mar.

Situat a 15km. de Barcelona, s'hi accedeix per dues carreteres comarcals, una procedent de Viladecans i l'altra de Sant Boi del Llobregat, les quals s'uneixen al mig del poble. Sant Climent es comunica amb Gavà, Begues i Torrelles per pistes forestals i camins rurals.

Sant Climent té una superfície de 10,8 km² amb una població de 3.938 persones (2014) i, per tant, una densitat de 364,3 hab./Km², molt inferior a la mitjana del conjunt de la comarca (1.659,0 hab./Km²), més pròpia de municipis d'àmbit rural que no pas de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

Aquesta dada forma part de la singularitat de Sant Climent per l'entorn en el que es situa.

Taula 1: Resum de territori, localització i població

Superfície (km ²)	10,8
Altitud (m)	87
Població (2014)	3.938
Densitat de població	364,3 (hab./km ²)

Font: Institut Nacional d'Estadística. El municipi en xifres

En comparació d'altres municipis que en els últims anys han acollit població, Sant Climent no ha crescut a partir de la construcció d'urbanitzacions disseminades i desconnectades del centre de la vila. Així que, tot i aquesta baixa densitat de població, es tracta d'un municipi compacte, amb un nucli urbà concentrat i molt aplegat.

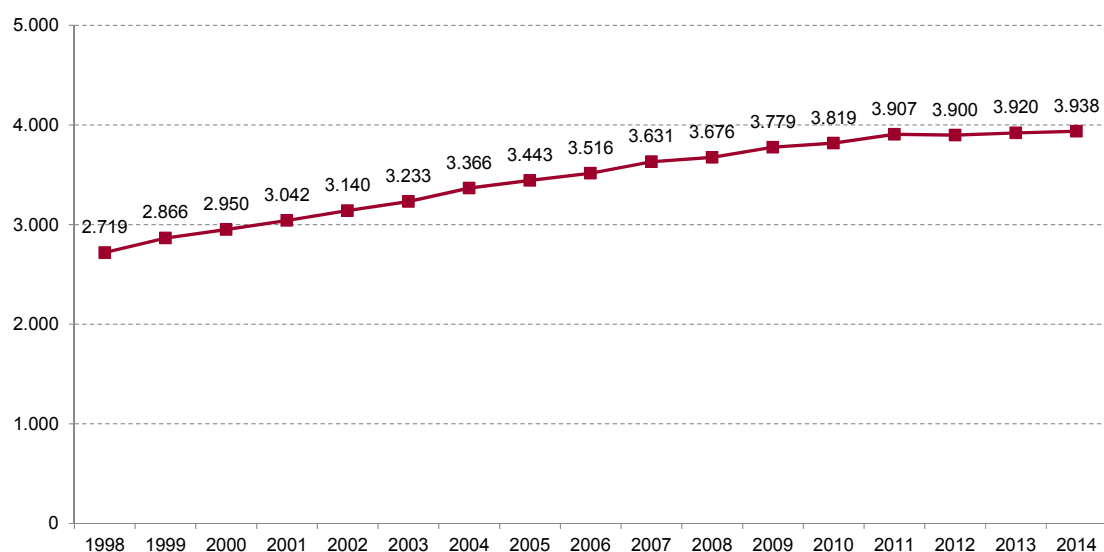
2. Població

A) Evolució

La població de Sant Climent ha tingut un **creixement constant i sostingut en els últims anys.**

Entre el 2000 i el 2010, la població va augmentar un 29,5%; un 33% fins el 2014.

Gràfic 1: Evolució de la població de Sant Climent de Llobregat

Font: Padró municipal d'habitants. Xifres oficials. Institut Nacional d'Estadística.

El creixement de la població entre el 2001 i el 2011 és relativament més alt que la mitjana de la comarca i el país, provocat principalment per l'arribada de gent de fora del municipi, tal com passa als territoris de context i, en general a tot el país; però també hi intervé de manera destacada el creixement natural.

Segurament, això és degut a que Sant Climent està a collint una població jove en edats fèrtils que estan començant o han tingut descendència en el municipi.

Taula 2: Creixement intercensal 2001-2011 de la població

	Sant Climent de Llobregat	Baix Llobregat	Catalunya
Creixement total	763	108.833	1.176.733
Creixement total (mitjana anual) (taxa per 1.000 h.)	21,66	14,56	16,98
Creixement natural (mitjana anual) (taxa per 1.000 h.)	9,6	5,84	3,04
Creixement migratori (mitjana anual) (taxa per 1.000 h.)	12,06	8,72	13,94

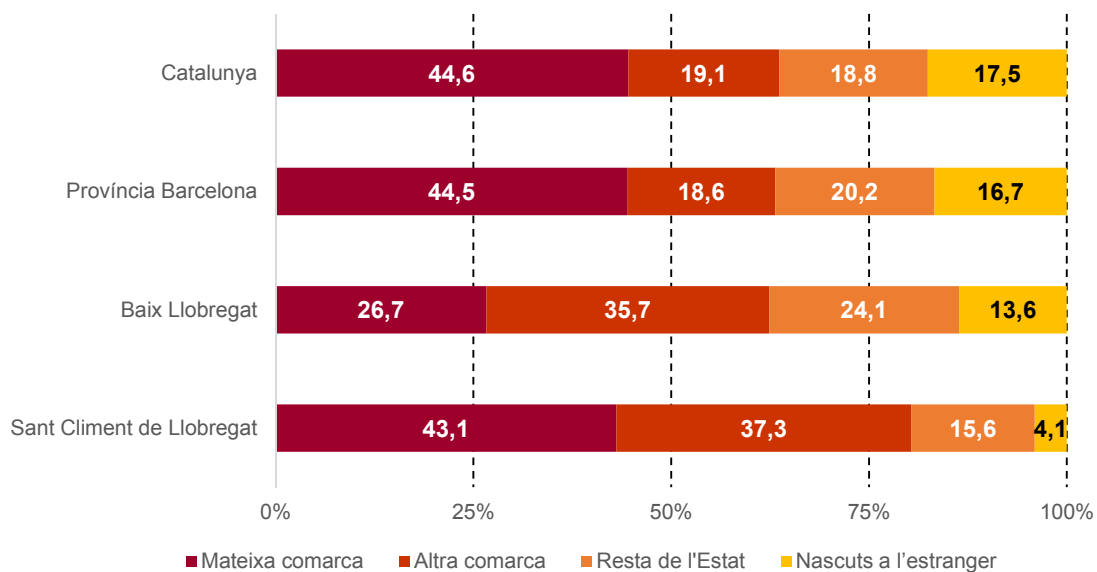
Font: Padró municipal d'habitants. Xifres oficials. Institut Nacional d'Estadística.

A) Origen i nacionalitat

El 80,4% de la població de Sant Climent és d'origen català i majoritàriament de la mateixa comarca (43,1%)

Només el 15,6% dels ciutadans han nascut fora de Catalunya i el 4,1 a l'estranger, un índex comparativament molt baix.

Gràfic 2: Població per lloc de naixement (%) (2013)

Font: Padró municipal d'habitants. Xifres oficials. Institut Nacional d'Estadística. 2013

B) Estructura de la població

La població de Sant Climent és jove.

Destaca especialment la presència de nens i joves no adults (menors de 15 anys), que són un 20% i el grup d'edat d'entre els 35 i els 49 anys, el 30,7%.

L'índex d'envelliment del municipi és comparativament més baix (60) que el del Baix Llobregat (90) i més que el de la Província de Barcelona (112) i el del conjunt del país (110).

Taula 3: Població per edat (%). Taxa de Natalitat i Índex d'envelliment. 2014

	Sant Climent de Llobregat	Baix Llobregat	Barcelona	Catalunya
Menys de 15	20,0	17,1	15,6	15,8
De 15 a 24 anys	8,4	9,3	9,3	9,4
De 25 a 34 anys	11,6	12,8	13,5	13,5
De 35 a 49 anys	30,7	26,9	25,5	25,3
De 50 a 64 anys	16,9	17,7	18,2	18,2
65 anys i més	12,5	16,0	17,9	17,8
Total	3.938	806.249	5.523.784	7.518.903
Taxa bruta de natalitat * (2013)	9,4	9,7	9,5	9,6
Índex d'envelliment ** (2013)	60	90	112	110

Font: Padró municipal d'habitants. Xifres oficials. Institut Nacional d'Estadística.

*Naixements naturals per 1.000 habitants

**Quocient entre el nombre de persones de 65 anys i més i el nombre de joves menors de 15 anys. Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya

3. Situació econòmica

A) Atur i impost sobre la Renda

**Menys atur,
rendes similars**

Amb el 13,3% de la població activa aturada –dades del 2013, dels pitjors moments de la crisi- Sant Climent manté un índex més baix que el de la resta del país (21,9%), però també que el de la comarca (16,6%).

A partir de les dades de la liquidació de l'impost sobre la renda, Sant Climent té uns ingressos per càpita similars al conjunt de Catalunya, però lleugerament inferiors als de la comarca.

Taula 4: Atur registrat i impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF)

	Sant Climent de Llobregat	Baix Llobregat	Província Barcelona	Catalunya
Atur registrat. 2013 (% pob. entre 16 i 64 anys)	13,3	16,6	16,5	21,9
Impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF). Euros. 2012	20.823	21.248		20.754

B) Sectors d'activitat

La principal font d'ocupació del municipi és la indústria (44,4%), seguida molt de prop pels serveis (39,6%).

Taula 5: Evolució del nombre d'ocupats per grans sectors d'activitat econòmica (2011-2013)

	2011	%	2012	%	2013	%
Agricultura	0	-	1	0,2	2	0,4
Indústria	239	48,2	222	46,4	223	44,4
Construcció	52	10,5%	50	10,4	78	15,5
Serveis	205	41,3	206	43,0	199	39,6
Total	496		479		502	

Font: elaboració del CERC a partir de dades de l'Àrea de Promoció Econòmica i Ocupació de la Diputació de Barcelona (Programa HERMES), Impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF), a través de l'Institut Nacional d'Estadística

4. Sectors d'activitat destacats

A continuació es presentaran dos dels sectors d'activitat econòmica destacats de Sant Climent, com són l'agricultura i la restauració, tot i que, com s'acaba de veure són la indústria (44,4%) i els serveis (39,6%) els sectors que ocupen més treballadors del municipi.

Però el camp, la pagesia, l'agricultura és, per tradició, un sector que li ha donat personalitat i identitat; i la gastronomia nom i reconeixement. **Pagesia i gastronomia són sectors d'activitat estratègics** pel desenvolupament de Sant Climent.

A) Agricultura - pagesia

Sant Climent ha estat històricament un poble que ha treballat el camp. A les muntanyes que l'envolten s'hi han cultivat des de sempre la vinya que, tot i les dificultats de la morfologia del terreny, va anar prenent lloc a les pedres, responent a les adversitats meteorològiques, esgarrapant pams de sòl cultivable amb marges inversemblants. La fil·loxera (a principis dels segle XX) va acabar amb els ceps i el seu protagonisme va passar als cirerers, autèntica fruita estrella de les muntanyes de Sant Climent, que continua escampant el nom del poble per tot el món.

De totes maneres, la principal explotació agrícola dels pagesos de Sant Climent es troba, curiosament, fora dels límits del poble. Els pagesos de la vila ocupen les terres humides de marina al Delta del Llobregat. Són terres molt més agraïdes pel conreu i que ajuden a superar precisament la plaga de la fil·loxera de principis de segle XX. L'especialització en hortalisses i l'obertura de nous camins als mercats de la capital i, fins i tot a l'exportació, van ajudar a consolidar el sector a Sant Climent.

Als anys vuitanta del segle XX, tal com succeeix arreu del país, moltes famílies abandonen la terra i les vinyes passen a ser ermots. Tot i que l'agricultura és un sector que està en clar retrocés i que l'actual generació de pagesos, que ja és d'edat avançada, no troba un relleu per mantenir les explotacions, es dona actualment un procés de revalorització del producte de la terra de proximitat que podria ajudar a donar un nou impuls a les explotacions agràries i, més, si aquestes estan a prop de grans concentracions urbanes com és el cas de les climentones.

L'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat) té registrades, al 2009, 27 explotacions agràries amb o sense ramaderia en el poble. La Cooperativa de pagesos de Sant Climent, l'entitat representativa del sector, a falta d'una necessària actualització de la seva base de dades d'afiliats, té 28 persones inscrites.

La Cooperativa de Pagesos, que va ser la impulsora de la Festa de la cirera, que avui en dia és una de les dates més importants del calendari del poble, es troba en un punt d'estancament i amb dificultats per trobar una línia successòria als actuals responsables, que tenen una mitjana d'edat avançada.

Veient la falta de continuïtat en l'ofici i el procés de venda o lloguer dels terrenys propis, al sector agrari de Sant Climent li falta preservar i transmetre el patrimoni històric i cultural que ha anat forjant al llarg de la seva història. En aquest sentit, l'anomenat "Museu d'eines del pagès" situat a l'antiga rectoria de l'església del poble és un notable exercici de recollida i presentació de l'instrumental utilitzat per les explotacions agràries i les cases que en depenien. Tan sols hi manca un esforç de contextualització i interpretació per poder esdevenir un equipament patrimonial d'interès públic.

B) Gastronomia - restauració

El complement perfecte per la projecció que Sant Climent de Llobregat fa a través de la cirera és la cuina, el sector de la restauració. A partir d'una cuina d'arrel tradicional, però a la vegada, actualitzada i atrevida, Sant Climent té un reconegut prestigi que deu als seus cuiners locals.

Actualment, compta amb una àmplia oferta de restauració: El Arco, El Pino Bar Restaurant, Forn Pizzeria Cal Sastre - Luna Rossa, Restaurant Can Vendrell, Restaurant El Racó, Restaurant "El Petit Bonet", Restaurant "Rincón de la tortilla".

De tots ells, però, destaquen El Racó i El Petit Bonet. Aquest últim és dels mateixos propietaris de l'antiga Masia Can Bonet, un hotel restaurant de grans dimensions que havia estat referent pel sector i motiu de reclam turístic pel municipi. Ara han reduït l'espai i presenten la seva oferta de cuina rural i moderna per a 40 persones.

El buc insígnia de la gastronomia de Sant Climent és El Petit Racó, un restaurant familiar amb llarga tradició al municipi que ara lidera des de la cuina Gerard Solís. Es caracteritza per una carta moderna i imaginativa però amb arrels a les receptes tradicionals locals. És un excel·lent ambaixador dels productes frescos dels camps dels voltants com prova el fet d'haver guanyat al Premi a la millor Monografia culinària del món el 2005 amb "Bojos per la cirera".

A la vegada, en Gerard Solís forma part del col·lectiu **CUBAT**: un grup de nou restauradors que des del 2012 s'han unit per promocionar la cuina del Baix Llobregat.

Sense cap mena de dubte, el gastronòmic és un sector important perquè permet la promoció d'un territori a partir de l'explotació dels productes propis i motiva o dóna cobertura a les visites que hi arriben sigui quin sigui el motiu de les mateixes. Si a més el sector es preocupa de perseguir la innovació i ser creatius s'ofereix molt més valor afegit a tots aquestes aspectes.

5. Cultura

En aquest apartat s'aborda la situació de la cultura a Sant Climent de Llobregat perquè és el marc contextual en el que s'inscriu la proposta de Cal Altisent. La cultura com a sector des d'on s'està analitzant la realitat sociodemogràfica del municipi i s'està projectant les línies de treball pel nou equipament.

A) Pressupost municipal

L'Ajuntament és l'agent més destacat en el sector de la cultura a Sant Climent, tal i com succeeix en municipis petits. L'Ajuntament és el titular del conjunt d'equipaments dinamitzadors de la cultura i és qui marca el calendari d'activitats més destacades a l'any, tot i que moltes d'aquestes es vehiculen a través de les entitats culturals. El pressupost local dedicat a cultura és, per tant, un dels aspectes que expliquen millor l'evolució i la dinàmica d'un poble o ciutat en aquesta matèria.

El pressupost de cultura de l'Ajuntament de Sant Climent de Llobregat pel que fa a despesa per habitant i percentatge sobre el total de pressupost municipal es mou, habitualment, en els termes normals del tram de municipis de la seva grandària.

No obstant això, els pressupostos de cultura dels anys 2011 i 2012 augmenten significativament degut al capítol d'inversions per obres d'ampliació i rehabilitació del *Casal de Cultura* (*l'any 2011, el capítol d'inversions de cultura és un 68,81% del total, l'any 2012 és del 73,73 %*).

L'any 2011 es va dividir l'equipament en la Sala Gran del Casal (espai escènic) i els espais annexos a aquesta Sala (formada per tres plantes d'espais polivalents i despatxos, de nova construcció); un dels objectius estratègics va ser unificar els serveis culturals i juvenils del municipi en aquest equipament.

Si no es té en compte aquest variacions provocades per la inversió, s'observa que el pressupost de cultura de Sant Climent pràcticament es redueix a la meitat entre el 2010 i el 2013 en despesa per habitant (de 91,4€ a 53,3€); una evolució similar a la que han experimentat el conjunt de municipis d'aquesta grandària, conseqüència de la crisi econòmica que s'està vivint en els últims anys.

Taula 6: Pressupost de Cultura de l'Ajuntament de Sant Climent de Llobregat i despesa per habitant. Pressupost de cultura mitja dels 60 municipis d'entre 2.000 i 5.000 habitants de la Província de Barcelona 2010 -2013)

	Pressupost cultura (total)	Pressupost Ajuntament	Pressupost cultura pressupost Ajuntament /	Despesa en cultura per habitant	Total habitants
2010					
San Climent de Llobregat	348.920,94 €	5.961.780,78 €	5,85%	91,36 €	3.819
Mitjana 60 municipis 2.000- 5.000 hab. Prov. Barcelona	303.389,41 €	4.539.456,91 €	6,68%	100,74 €	3.012
2011					
Sant Climent de Llobregat	612.116,63 €	5.615.123,43 €	10,90%	156,67 €	3.907
Mitjana 57 municipis 2.000- 5.000 hab. Prov. Barcelona	243.664,09 €	3.959.807,68 €	6,15%	79,45 €	3.067
2012					
San Climent de Llobregat	730.427,86 €	4.200.344,02 €	17,39%	187,29 €	3.900
Mitjana 59 municipis 2.000- 5.000 hab. Prov. Barcelona	175.462,72 €	3.326.041,51 €	5,28%	58,60 €	2.994
2013					
Sant Climent de Llobregat	208.864,56 €	3.670.260,63 €	5,69%	53,28 €	3.920
Mitjana 61 municipis 2.000- 5.000 hab. Prov. Barcelona	156.517,38 €	3.043.136,33 €	5,14%	51,99 €	3.011

Font: elaboració del CERC a partir de les dades publicades per l'Àrea de Promoció Econòmica i Ocupació de la Diputació de Barcelona (SIEM)

Nota: a partir de l'any 2010, les despeses de cultura s'integren en el capítol 33 de Cultura, que inclou les antigues subfuncions 451, 452 (oci i temps lliure) i 453 (patrimoni històric)

B) Entitats i activitat cultural

Les entitats són una part essencial de la dinàmica cultural d'un municipi, són els agents vius i especialitzats del sector. A Sant Climent, del total de 40 registrades, 19 són culturals. Això representa que hi ha 0,27 entitats per cada 1000h., una proporció inferior a la que es dona al Baix Llobregat i al conjunt del país. De totes maneres, aquesta proporció inferior és habitual en territoris petits i amb poca població.

No obstant això, algunes de les entitats culturals de Sant Climent tenen una activitat regular força estable. Per exemple, les entitats relacionades en dansa i ball tradicionals o les d'activitats escèniques, així com les de cultura tradicional i cant es troben com a mínim un cop per setmana en sessions de més d'una hora.

Taula 7: nombre d'entitats culturals i número per 1000 habitants. 2014

	Entitats	Entitats/1000 h.	Entitats culturals	Entitats culturals/1000 h.
Sant Climent de Llobregat	40	0,56	19	0,27
Baix Llobregat	4.561	1,04	2.036	0,47
Província Barcelona	42.162	1,27	19.177	0,58

Font: elaboració del CERC a partir de dades publicades pel Departament de Justícia, Generalitat de Catalunya (actualitzades a data octubre 2014)

La majoria de les entitats de Sant Climent tenen el seu origen i centre d'interès en la cultura popular i tradicional.

Aquestes són les entitats culturals registrades.

- Amics de la Sardana de Sant Climent de Llobregat
- Associació Centre d'Esplai el Quirro Blau
- Associació Coral la Vall de Sant Climent de Llobregat
- Associació Corals Infantil i Jove de Sant Climent de Llobregat
- Associació Cultural Almafà
- Associació de Dansa i Gimnàstica Batecs
- Associació Esplai del Jubilat de Sant Climent de Llobregat
- Associació Geganters i Grallers de Sant Climent de Llobregat
- Grup Ball de gitanes
- Associació La Rosa dels Vents
- Associació Un Món Local
- Casal d'Estiu l'Esquirol de Sant Climent
- Fomarians Diables de Sant Climent de Llobregat
- Grup Escènic Sant Climent
- Namasté, Associació d'Amics del loga de Sant Climent de Llobregat
- Pinzellades
- Tastart, Associació Artística Cultural
- Cor de Caramelles
- Ball Giravolt

Per altra banda, l'activitat cultural de Sant Climent de Llobregat està marcada per tres grans variables:

- ✓ El calendari de les tradicions populars
- ✓ El calendari del treball del camp i les seves diferents etapes
- ✓ Les activitats i les iniciatives de les entitats culturals.

A Sant Climent, tal i com passa amb altres municipis dels voltants, la Festa de la Cirera es converteix en un dels punts culminants del cicle festiu del municipi.

- Tres tombs (infantil) – Sant Antoni – Gener
- Tres tombs - març
- Festa de les cireres – maig
- Gegantada – juny
- Sant Joan i flama del Canigó – juny
- Festa major d'estiu – sant Llorenç - agost
- Romeria a Montserrat – setembre
- Aplec de la Mare de Déu del Roser – octubre
- Festa Major d'hivern – Sant Climent – novembre
- Trobada de Gegants i Mostra de Grups Folklorics – novembre

La Festa de la Cirera

La Festa de la Cirera de Sant Climent de Llobregat gira al voltant de l'Exposició de cireres i el Mercat de Pagès i complementada amb nombroses activitats culturals. És una festa popular destinada a celebrar l'èxit de la collita d'aquesta fruita i s'ha convertit en una de les festes més importants de la vila. S'acostuma a celebrar entre finals de maig i principis de juny

La Festa de la Cirera, que fins i tot alguns consideren més que la pròpia Festa Major de la vila, era organitzada originàriament per la Cooperativa Agrícola de Sant Climent, l'entitat que agrupa a tots els pagesos locals que conreen cireres, però actualment està organitzada des del propi Ajuntament.

La Festa s'estructura al voltant de l'Exposició de Cireres, un concurs no competitiu de grans paneres artísticament ornamentades amb les cireres locals. La celebració compta també amb diferents actes relacionats igualment amb les cireres i que ja han esdevinguts tradicionals. Com el Mercat Pagès, que molt probablement és a l'origen de la festa, on els productors locals exposen cada diumenge mentre dura la collita i així es pot comprar i comparar les varietats existents. També destaca el Ball de la Cirera, una espècie de ball de rams durant el qual es regalen cireres a les dones. Pel que fa als elements musicals destaca la sardana "Per Cireres, Sant Climent que canta una coral del poble el mateix dissabte després de la inauguració de l'exposició. Un

altre dels actes esperats és el Concurs Internacional de Menjar Cireres, que compta amb participants capaços d'engolir fins a tres quilos de cireres.

La festa també compta amb d'altres activitats culturals com les diferents parades d'artesans i de les diferents entitats del poble, la Trobada de Puntaires, l'actuació dels Gegants, Grallers i Timbalers de Sant Climent, el concert i el Ball de Gala de dissabte a la nit i diferents actes esportius i espectacles d'animació per a infants, xocolatada i havaneres

De mica en mica, el municipi ha anat prenent la cirera com a un símbol d'identitat amb el qual ha viatjat i ha donat a conèixer el nom de la vila. De totes maneres, Sant Climent no és l'únic poble de la part interior del Baix Llobregat que vol associar el seu nom a les cireres. També tenen activitat festiva i popular relacionada amb les cireres, municipis com El Papiol, Santa Coloma de Cervelló i Torrelles de Llobregat. Existeix certa coordinació entre tots aquests municipis per explotar amb el màxim potencial aquest tipus de festivitat.

En general la comarca del Baix Llobregat gaudeix d'una tradició agrícola molt important, fruit de la qual existeixen força productes del camp amb denominació d'origen, com ara el Pollastre Pota Blava, la Carxofa Prat i l'Espàrrec de Gavà, més enllà de les Cireres del Baix. Per tot això, és habitual que molt municipis de la comarca celebrin mercats i altres festivitats relacionats amb aquests i altres productes de la terra, tal com fan Sant Vicenç dels Horts, Viladecans, Sant Boi, Molins de Rei, Gavà i el Prat del Llobregat.

Casal de Cultura

Principal equipament cultural de Sant Climent. Consta de dos grans espais diferenciats però connectats. Per una banda, una sala escènica i, per altra, un hotel d'entitats. La rehabilitació de la sala escènica i la construcció dels despatxos i la sala polivalent es van dur a terme entre el 2011 i el 2012.

En la zona de nova construcció, l'hotel d'entitats, existeixen diferents espais distribuïts de la següent manera:

En les dues plantes superiors s'hi distribueixen una sèrie de despatxos de petites dimensions destinats a activitats pròpies de cada entitat. A la segona planta hi ha una sala d'actes de petites dimensions (amb capacitat màxima per 30 persones) on es poden realitzar presentacions, conferències o xerrades. Per a certes ocasions, aquest espai resulta de poca capacitat.

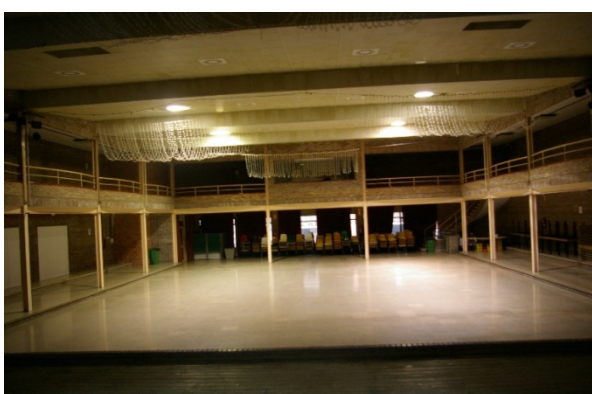
A la planta baixa s'hi localitza un espai polivalent d'activitat i relació on, a dia d'avui, s'hi fan assajos i activitats escèniques i de cos. Està previst –sembla que sense solució a curt termini - la instal·lació d'un servei de bar-restaurant, que contribuiria a dinamitzar-lo. Per les activitats que s'hi duen a terme a dia d'avui, té la dificultat d'estar compartimentat per unes columnes de grans dimensions.

Espai d'actes polivalent

Un dels despatxos destinat a entitats

Sala escènica polivalent

Sala polivalent d'activitat i relació

Per altra banda, **la sala escènica polivalent** (la sala gran del casal) amb capacitat per unes 400 persones (podria ampliar-se l'aforament si s'habilitessin més sortides d'emergència) és apta per a dur-hi a terme les grans activitats de caràcter escènic i inclús alguns actes populars com sopars i altres trobades i festes.

Per a segons quines activitats, resulta massa gran i d'una posada en marxa excessivament costosa, però en general és un espai molt utilitzat i adequat a les activitats que duen a terme tant les entitats com les impulsades pel propi Ajuntament.

El Casal de Cultura està obert de dilluns a divendres des de les 5 de la tarda fins les 11 de la nit, i compta amb un conserge.

És un equipament que dóna resposta a moltes de les necessitats d'activitat cultural del municipi.

Biblioteca - Sala de Lectura Sant Jordi

El local és propietat de la Fundació Catalunya – La Pedrera, però el servei està gestionat per l'Ajuntament. Està obert cada dia de la setmana de 16.30h a 20.30h i tanca els períodes de vacances escolars (de juny a setembre). No està integrada a la Xarxa de Biblioteques municipals.

Consta d'una planta amb una cinquantena de punts de consulta i una altra planta amb magatzem de llibres. S'ha diferenciat un espai per a l'activitat dels lectors més petits.

Segons dades facilitades pel mateix Ajuntament, durant l'any 2014 diàriament hi han passat entre 50 i 80 persones i el registre total de lectors ascendia a 2.183 persones.

El fons està compost per prop d'11.000 volums, i al llarg d'aquest any 2014 744 lectors han utilitzat el préstec de 1.096 llibres i 76 DVD.

Prenent com a referència el Sistema Bibliotecari de Catalunya i el Mapa de Lectura Pública, tal i com fa el mateix Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya¹, una població d'entre 3.000 i 5.000 habitants com és Sant Climent, no té obligació de disposar d'una biblioteca, però es recomana que en disposi d'una Filial.

La Sala de Lectura Sant Jordi es considera actualment un equipament fonamental per la dinàmica socio-cultural del municipi. Només cal consultar les dades d'activitat de la mateixa, per adonar-se que es tracta d'un equipament bàsic per la dinàmica cultural i educativa de la vila.

Davant la possibilitat que l'Ajuntament hagi d'afrontar el cost de lloguer d'aquest espai, s'haurà d'estudiar la viabilitat del seu manteniment en aquesta ubicació o bé plantejar-se el seu trasllat. La Gerència de Serveis de Biblioteques de la Diputació de Barcelona recomana realitzar esforços per mantenir-la a la seva actual ubicació arribant a acords satisfactoris amb la Fundació Catalunya – La Pedrera.

Per altra banda, seria necessària una actuació de rehabilitació per facilitar l'accés de persones amb mobilitat reduïda.

¹ http://cultura.gencat.cat/web/.content/dgccc/serveis/06equipaments/documents/arxiu/pec_26_01_11.pdf

“Museu d'eines del pagès”

L'anomenat “Museu d'eines del pagès” és una col·lecció que ocupa la rectoria de l'Església de Sant Climent i el jardí adjacent.

Inaugurat el 1984, fruit de l'esforç d'un grup de pagesos que van anar recollint eines que havien utilitzat en l'explotació del camp i que queien en desús. Van anar adaptant l'espai que els deixava la rectoria i van anar col·locant les eines recollides. Es tracta d'una col·lecció, doncs s'exposa tot el patrimoni recuperat.

No forma part de cap xarxa de museus, ni centres d'interpretació ni col·lecció. No està registrada a cap organisme públic, perquè no tenen catalogada la col·lecció.

L'Ajuntament ha donat suport a aquesta iniciativa i en aquests moments aporta els recursos pel seu manteniment i per a tenir-hi una persona que en custodia les visites (un dels principals instigadors del projecte) ja siguin concertades o quan està obert (cada diumenge d'11 a 14h.). La visita costa un 1€ per persona.

L'Ajuntament calcula que anualment el visiten unes 500 persones.

La iniciativa que va fer possible el “Museu d'eines de pagès” ha permès d'entrada conservar i protegir una valuosa col·lecció d'eines i mètodes de treball d'una època no tan llunyana del sector de la pagesia. Es tracta d'una base molt important sobre la qual es pot cimentar un projecte de conservació i difusió de patrimoni material i immaterial al voltant de la pagesia i l'explotació agrícola.

Al Museu s'hi pot arribar fàcilment, a peu, des de l'espai exterior de Cal Altisent. Només caldria connectar els dos jardins: el de la rectoria (on s'ubiquen les carretes) amb el de Cal Altisent.

Aquest petit canvi suposaria un nou impuls per ambdós equipaments alhora que obriria un eix cívic i social en el centre del municipi

L'Esplai, Centre cívic

Equipament resultat de la rehabilitació i ampliació de l'antiga escola del municipi. Tot i que consta com a Centre Cívic es tracta d'un espai dedicat íntegrament als joves de Sant Climent.

Consta de dues plantes i d'un espai de dimensions reduïdes a l'aire lliure. L'edifici ha estat cedit a l'Esplai juvenil (El Quirro Blau), entitat d'educació en el lleure a través del voluntariat.

Tenint en compte la proporció de nens i joves adolescents, l'Esplai és una opció de lleure de primer ordre pel municipi. La seva activitat, no obstant això, es redueix als dissabtes a la tarda (de 16h a 18h), durant les quals organitzen tallers, jocs, gimcanes i sortides

Durant aquest curs, està programat el trasllat del Punt d'Informació Juvenil local, que ocuparà la planta baixa de l'edifici.

D'aquesta manera, es procedirà a concentrar les activitats dirigides a la població jove en un mateix espai. Segurament necessita un esforç de dinamització i obrir-ho a altres col·lectius o entitats més enllà de l'ús que en fa l'Esplai. La presència del Punt d'Informació Juvenil, impulsat per l'Ajuntament permetrà participar de la gestió diària de l'equipament i obrir noves línies de treball.

El municipi també compta amb la cessió de la **Masia Cal Bonet**, antic restaurant i hotel. L'Ajuntament ha rebut ofertes per a ubicar-hi una residència de gent gran i un centre de dia. Està situada una mica allunyada del centre del poble, al costat dels equipaments esportius més importants del municipi, la piscina i el poliesportiu. L'Ajuntament no ha pres cap decisió en relació a l'ús d'aquest equipament.

6. Resum de la diagnosi

- Sant Climent de Llobregat és una de les portes d'entrada a l'entorn natural per l'Àrea Metropolitana de Barcelona (més de 3 milions de persones). Manté les característiques pròpies d'un poble que no ha perdut la seva singularitat tot i que està a tocar dels grans nuclis urbans de Catalunya: **“Orgullós de continuar sent un poble”**
- La població de Sant Climent ha tingut un creixement constant i sostingut en els últims anys. **Entre el 2000 i el 2011, ha crescut un 33%.**
- Amb 3.938 habitants, i un 20% de menors de 15 anys. **Sant Climent és jove.**
- El 80,4% de la població de Sant Climent és d'origen català
- Amb el 13,3% d'atur al 2013, la crisi s'ha suportat millor a Sant Climent que al conjunt de la comarca i del país. La renda per càpita és similar a la mitjana catalana, lleugerament inferior a la del Baix Llobregat.
- La principal ocupació del municipi és la indústria. Però el camp, la pagesia, l'agricultura és, per tradició, un sector que li ha donat personalitat i identitat; i la gastronomia nom i reconeixement. **Pagesia i gastronomia són sectors d'activitat estratègics** pel desenvolupament de Sant Climent.
- Com molts municipis de la seva mateixa grandària, **el pressupost de cultura s'ha vist reduït aproximadament en un 50% en els últims 3 ó 4 anys**, si es pren com a referència la despesa per habitant i deixant de banda les inversions extraordinàries, com la que s'ha fet per rehabilitar i acabar de construir el Casal de Cultura.
- Sant Climent té una proporció inferior d'entitats culturals en relació a la seva població, però ho contraresta amb **una activitat força estable i freqüent d'aquestes entitats.**
- Sant Climent **disposa d'un parc d'equipaments suficient i adequat** a la seva grandària i necessitats socials i culturals bàsiques.
- Resta pendent de solució l'encaix de la Biblioteca en el seu emplaçament actual i la seva integració a la Xarxa de Biblioteques municipals, la qual cosa representa la única amenaça important per la dinàmica cultural del municipi.

3. Cal Altisent

Cal Altisent és la casa que Sant Climent incorpora per un ús públic. És una cessió definitiva de l'espai que s'ha acordat amb la família en contrapartida pel desenvolupament urbanístic que ha pogut fer en altres terrenys de la seva propietat. A continuació se'n detallen la situació, la història de la família i l'estat i característiques de l'edifici i la finca.

1. Situació

Situada al bell mig de la vila, a tocar de l'actual emplaçament de l'Ajuntament, enllaça amb el Parc Metropolità i el Museu d'eines de pagès, situat a l'Església de Sant Climent.

2. La família Altisent => una família dedicada a la cultura

Una part de la família Altisent, propietària de l'immoble que des de l'any passat ha estat cedit a l'Ajuntament de Sant Climent de Llobregat ha desenvolupat una carrera artística destacada. Aquest fet ha contribuït a que, durant algunes èpoques de la seva història, l'espai hagi albergat alguna activitat cultural, sobretot de caràcter privat, amb la qual la família obsequiava a amics i coneguts vinguts des de Barcelona.

Fou una família molt nombrosa, de la qual, a continuació, es ressenyen unes molt breus biografies dels membres amb una trajectòria artística més rellevant.

Joan Altisent i Ceardi, (1891-1971)

Compositor, intèrpret i professor de música.

Dirigí l'Orfeó Barcelonès, va ser President de la Junta del Liceu i fou acadèmic de la *Real Academia de Bellas Artes de la Purísima Concepción* de Valladolid.

Carme Balmas (1894 – 1978)

Pintora que no va tenir una projecció pública notòria, ni estava adscrita a cap corrent artístic dominant del moment, però atresora una obra de retrat i paisatge apreciada.

Altisent i Balmas van fer construir la casa de Sant Climent i, per tant, en són els primers propietaris. Hi passaven llargues temporades, sobretot en època estival. Durant una època era freqüent que Joan Altisent oferís concerts de cambra al Jardí de la seva residència on es reunien les personalitats més destacades de la cultura de Barcelona del moment.

Antoni Altisent i Balmas (1918-1990)

Fill de Joan Altisent i Carme Balmas. Compositor de música de cambra, goigs, sardanes i cançons per a piano

Aurora Altisent i Balmas (1928-)

Filla de Joan Altisent i Carme Balmas. Pintora, escultora, dibuixant.

Ha estat guardonada per l'Ajuntament de Barcelona amb la Medalla d'Honor (1999) i la Medalla d'Or al Mèrit Artístic (2002)

Joan Albert Amargós i Altisent (1950 -)

Nét de Joan Altisent. Compositor i arranjador.

Fundador del grup *Música Urbana*. Compon obres de cambra, simfòniques, o bé bandes sonores pel cinema, teatre, dansa o televisió. També és autor de mitja dotzena de sardanes.

Ha treballat amb músics tan dispars com Quico Pi de la Serra, Plácido Domingo, Camarón de la Isla, Paco de Lucía, Joan Manuel Serrat, Tomatito, Luz Casal o Miguel Póveda

Premi Nacional de Música i Premi Ciutat de Barcelona (2002) i Premi de l'Academia de las Artes y las Ciencias de la Música

Feliu Gasull i Altisent (1959 -)

Nét de Joan Altisent. Guitarrista i compositor

Ha col·laborat amb Maria del Mar Bonet, Toti Soler i Ovidi Montllor, entre altres. Com a compositor, ha escrit obres per a guitarra, per a formacions de cambra, per a veu i per a orquestra.

Actualment és professor de música de cambra del Departament de Clàssica i Contemporània de l'Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC)

Premi Ciutat de Barcelona 1991

3. L'edifici i la finca

Construcció

Cal Altisent és una típica casa d'estiueig de principis del segle XX. Construïda entre el 1925- 1930 manté traces d'un estil tard modernista. No s'ha pogut aclarir el nom de l'arquitecte que la va dissenyar.

Edifici i estat de conservació

La Diputació de Barcelona ha realitzat una planimetria de l'edifici i un estudi sobre el seu estat de conservació. El despatx d'arquitectes encarregat de dur-ho a terme ha determinat que no hi ha dèficits estructurals importants en l'edifici, tot i que caldrà considerar algunes actuacions de reforç estructural en funció dels usos públics que se li vulgui donar a l'espai.

Aproximadament 300 m² construïts en tres plantes.

Planta baixa (154,70 m²) - Planta d'accés principal, amb distribuïdor, sala d'estar, cuina, una habitació, un lavabo complet i un amb només WC. Accés des de la zona de servei (cuina i rebost) al jardí.

Planta pis primer (120,35 m²): Distribuïdor, dues habitacions i dues suites (habitació més lavabo). Accés a dues terrasses

Planta pis segon (30,75 m²) – un únic espai, la torre més alta de l'edifici, que s'hi accedeix a través d'una escala que va a parar a una terrassa de grans dimensions. Espai de treball.

Jardí: tota la casa està rodejada d'un jardí a diferents nivells, amb elements decoratius i d'esbarjo.

Trajectòria de la cessió

La família propietària de l'edifici va acordar amb l'Ajuntament cedir la finca principal a canvi dels permisos per a dur a terme el desenvolupament del planejament del sector centre (Cal Marí), en el que s'ha dut a terme una promoció d'habitatges.

Prèviament, cap als anys 70, la família Altisent havia cedit un pavelló adjacent a l'edificació principal, que durant una època va albergar l'escola bressol municipal. Actualment, és un magatzem per a material d'ús de la brigada municipal.

Al costat de l'edificació hi ha una esplanada on s'ubiquen part de les parades de la fira de la Festa de la Cirera, i la resta de l'any ha servit com aparcament públic de vehicles.

Tot i que l'acord entre la família i el consistori contemplava un ús de fruit de la finca en vida de la senyora Aurora Altisent, tot just fa un any la família va decidir avançar la cessió efectiva de Cal Altisent, de manera que l'Ajuntament en pot disposar anticipadament.

4. Proposta de línies estratègiques i usos

1. Detectant una oportunitat per Sant Climent

Un cop analitzada la situació del municipi i de l'equipament que s'ha d'integrar, es procedeix a argumentar de quina manera es pot aconseguir la màxima potencialitat d'aquest procés des del punt de vista dels ciutadans i ciutadanes de Sant Climent.

1

Cal Altisent és una oportunitat

Acceptant que el conjunt d'equipaments culturals i socials de Sant Climent és adequat a les necessitats de la població i que no es detecta cap necessitat essencial desatesa – amb l'únic interrogant sobre la continuïtat de la Biblioteca – Sala de lectura Sant Jordi, tal i com s'ha explicat a l'apartat de diagnosi de l'informe – la incorporació de **Cal Altisent representa una oportunitat per imaginar-se nous horitzons i plantejar-se objectius més ambiciosos pel municipi.**

2

Aprofitar aquesta oportunitat passa per fer de Cal Altisent un projecte emblemàtic

Acceptar aquest oportunitat i fer-la real passa per **apostar-hi fort i situar-la al capdavant de les prioritats culturals del municipi** i posant-lo al servei de la idea de potenciar la personalitat de Sant Climent.

Cal Altisent és idoni per ubicació i instal·lacions a convertir-se en un nou centre d'interès de Sant Climent i esdevenir imatge de les noves línies de treball que permetin un salt qualitatiu al municipi i als seus ciutadans.

3

Proximitat i projecció exterior Passat, present i futur

Aquestes línies de treball són complementàries i s'han de retroalimentar, una sorgeix o neix de l'altra i viceversa.

- **La dinamització cultural, social i econòmica del municipi**

Esdevenint un espai públic de relació i un centre de cultura de proximitat, a la vegada que un centre de dinamització econòmica amb activitats de reforç de sectors estratègics del municipi.

- **La projecció del municipi cap a l'exterior**

Potenciant el seu patrimoni històric, relacionat amb la pagesia i el treball al camp, que representa la seva singularitat, per atraure públics ben diferents que puguin gaudir de totes les seves riqueses naturals i culturals.

4

Un centre d'interpretació i activitat de proximitat com a fórmula de funcionament flexible i dinàmica

El repte és conjuntar aquestes dues línies de treball en el mateix projecte tot mantenint-ne la coherència i la personalitat.

Aquesta proposta d'usos, intentant donar resposta a aquesta qüestió i a la recerca del millor encaix del nou equipament al parc actual considera que el millor punt de partida és donant-li forma de **Centre d'interpretació patrimonial; això sí, dinàmic i adaptable a les necessitats de Sant Climent.**

La idea és construir un projecte al voltant de la història, el patrimoni i la recuperació de la memòria de la vila, amb la participació de tota la ciutadania, que hi pugui trobar, a la vegada, un espai on desenvolupar projectes de creixement individual i col·lectiu, activitat de proximitat.

Igualment, una de les idees clau d'aquest encaix és la complementaritat que caldria establir entre aquest Centre d'interpretació i el "Museu d'eines de pagès", **construint un conjunt integral dedicat al patrimoni històric, a la vegada que espai públic i eix urbanístic sobre el que recaurà una nova centralitat de la vila.**

2. Què és un centre d'Interpretació

“la veritable cultura és la viscuda com a experiència. I l'experiència com el lloc on el subjecte i l'objecte es troben i passa alguna cosa”.

Josep Ramoneda

Els centres d'interpretació tenen el seu origen en el món anglosaxó, concretament als Estats Units, després de la creació a finals del Segle XIX dels primers parcs naturals. No és fins a la publicació de l'obra “*Interpreting our heritage*” de Freeman Tilden que s'estableixen uns criteris bàsics del que avui coneixem com a centres d'interpretació².

A mesura que el concepte d'interpretació es va associant al patrimoni d'una manera integral (ja fos natural, com cultural), van anar variant les estratègies de valoració dels espais patrimonials. Fruit de tot això, sobretot a partir dels anys 80 del segle passat, neixen conceptes nous com l'ecoturisme o turisme de natura, el turisme rural i, en menor mesura, el turisme cultural.

La interpretació, al cap i a la fi, és un mètode de treball que **facilita la presentació i l'ús social del patrimoni** i serveix per oferir lectures i opcions per un ús actiu d'aquest. Intenta la dinamització del patrimoni en el seu context original.

A casa nostra, l'interès per la interpretació patrimonial ha anat creixent en la mesura que **ha anat augmentant la demanda d'espais on els valors patrimonials estiguin acompanyats de propostes educatives i recreatives**. És a dir, es busca un temps –i un espai- d'oci on conflueixin patrimoni i turisme.

En aquest sentit, la interpretació pretén, a partir d'un patrimoni determinat, **sensibilitzar** l'usuari i oferir-li les claus per una lectura amb **significat i vivència**; que li permetrà: veure, explorar, situar, observar, analitzar, comprendre, sentir i reviure. És un procés de comunicació entre emissor i receptor que no comparteixen el mateix llenguatge i necessiten d'un intèrpret per entendre's

Al 1995, el IV Congrés Mundial d'Interpretació del Patrimoni, celebrat a Barcelona, va servir per consolidar les noves tendències en aquesta disciplina, que cal tenir en compte sempre que es planteja un projecte en aquesta línia.

1. La necessitat d'obrir el patrimoni a tots els sentits de la percepció humana
2. La importància de buscar sempre la satisfacció del visitant, oferint-li noves experiències, sensacions i suggeriments a partir dels recursos culturals i naturals.
3. La recerca de la participació activa del visitant, que no pot ser un simple receptor.
4. La convivència d'incitar al coneixement i la valoració del patrimoni a partir de l'entorn més proper i immediat a la realitat quotidiana dels visitants.

² Interpretar Patrimoni. Guia Bàsica. Diputació de Barcelona. 2006
http://www1.diba.cat/liblioteca/1stDetall_Publicacions.asp?Opener=Libreria&ID=36577#.VT-vcdLtlHw

Per tant, **sentits, sensacions i experiències, satisfacció, participació i proximitat** són els eixos sobre els quals s'han de construir els projectes d'interpretació del segle XXI.

A grans trets, **la interpretació contraposa la recerca de sentiments i sensacions al fred rigor racionalista de la museologia tradicional**. Són els equipaments que necessita el patrimoni (material i immaterial, històric i natural) per revaloritzar-se i que, amb l'ajuda de les noves tecnologies, tenen tot el potencial per esdevenir una part fonamental de l'educació i el lleure del futur.

Cal Altisent: un centre d'interpretació adaptat a les necessitats de Sant Climent

La idoneïtat d'aquest tipus d'equipament per a Cal Altisent es fa palesa quan s'assumeix l'objectiu estratègic de posar en valor la singularitat de la vila i quan es relaciona amb el "Museu d'eines del pagès".

Cal Altisent ha d'interpretar, presentar i projectar la singularitat i la manera de ser de Sant Climent. Una manera de ser i una personalitat que tenen molt a veure amb el caràcter acollidor de la seva gent, que neix de la gent i la seva memòria. Però que també està vinculada amb l'entorn natural i, evidentment, amb la tradició agrícola. Dins d'aquesta idea, hi ha d'haver **espai per potenciar** el producte més reconegut de Sant Climent: **la cirera, però també** altres sectors que li donen personalitat i reconeixement, com **la gastronomia, la natura i la història**. Aquest ha de ser el patrimoni que el projecte de Cal Altisent reculli, expliqui i posi en valor.

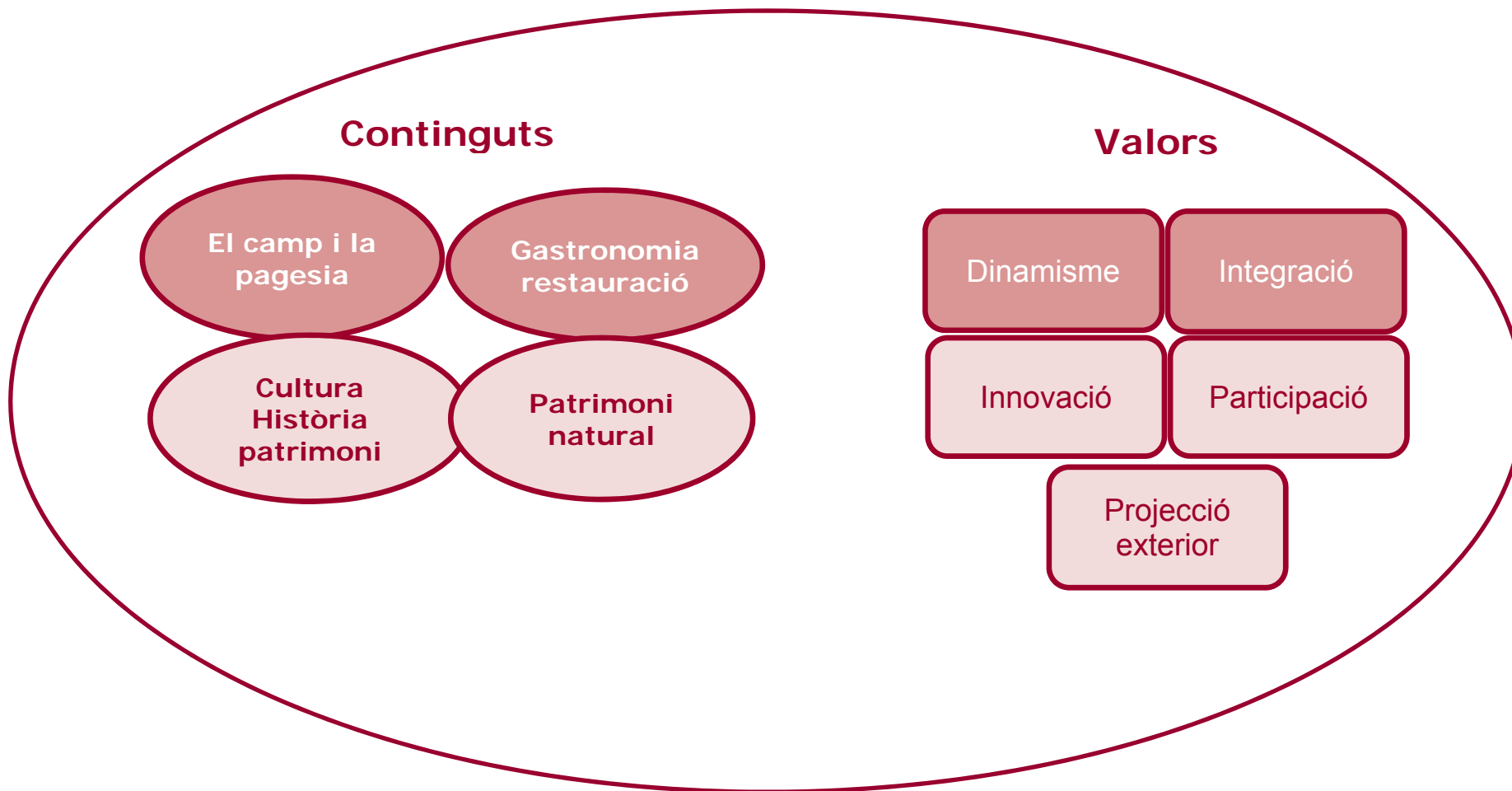
En aquesta tasca, cal aprofitar la feina realitzada pels impulsors del "Museu d'eines del pagès" i fer-la créixer. El patrimoni custodiat en el Museu necessita una explicació i una vivència i també un complement dinàmic i vertebrador, un context, uns testimonis i una vinculació amb el visitant i Cal Altisent pot oferir tot això i més.

La força i el dinamisme de Cal Altisent ha de procedir de la pròpia ciutadania de Sant Climent, que ha de participar en la construcció del relat aportant memòria i personalitat. Entre tots cal dotar de contingut el centre, recuperant la música, els contes i altres elements de la vida quotidiana del passat de la vila.

Igualment, Cal Altisent ha de contemplar altres usos que siguin d'utilitat als climentons i a les climentones, al capdavant els principals destinataris del projecte. I per això ha de fer les funcions de centre de proximitat, esdevenint espai públic de relació i trobada, de lleure i esbarjo i espai de dinamització social i econòmica.

A continuació, es presenta la proposta de continguts i valors per a Cal Altisent.

3. Continguts i valors de la proposta per Cal Altisent

Per avançar en la proposta s'exposa la selecció d'àmbits sobre els que vestir els continguts del centre i a la vegada també es fa referència a una sèrie de valors amb els que cal dotar-lo per aconseguir els propòsits plantejats.

Continguts

El centre ha de reflectir la personalitat de Sant Climent i, per tant, ha d'incloure aquelles temàtiques que millor el defineixin i l'expliquin. En la tria i la ponderació d'un tema o altre cal un posicionament estratègic en funció de la projecció que es vulgui donar.

La pagesia

Sant Climent fa molt de temps que ha vinculat la seva imatge a la cirera. Ja s'ha explicat que al voltant d'aquest conreu s'ha construït una agenda d'activitats que vincula el poble i aconsegueix atraure a un bon número de visitants. La cirera és, actualment, el producte més reconegut de Sant Climent i, per tant, s'ha d'aprofitar i seguir treballar per donar-la a conèixer a més gent; no obstant això, el patrimoni vinculat a la pagesia de Sant Climent no es pot reduir a aquesta fruita per dues raons. En primer lloc, per la seva natural estacionalitat que en limita el seu ús i, en segon lloc, perquè el treball de pagès de Sant Climent ha estat històricament molt més ric i divers que el cultiu i aprofitament de les cireres.

Els historiadors documenten les primeres explotacions agrícoles al municipi al Segle X. L'evolució i el tipus d'explotacions que ha caracteritzat aquest sector a la vila ja s'ha explicat al capítol de Diagnosi del present informe (pàg. 13).

Si que és cert que, des de mitjans i sobretot durant les últimes dècades del segle passat, moltes famílies climentones, tal i com va passar en la majoria del país, van abandonar la terra; deixant les vinyes com a ermots. La poca activitat i concurrència a la Cooperativa agrícola de la Vila n'és un clar testimoni – 28 socis, dels quals tres han mort des de l'últim cens intern-. El sector està en un procés de canvi, els antics pagesos són tots d'edat avançada, i no veuen que hi hagi un relleu generacional. De totes maneres, prova de la importància que tenien dins del municipi val a dir que són els responsables d'haver impulsat les primeres edicions de la Festa de la Cirera i que s'han mostrat històricament com un sector dinàmic capaç de reinventar-se i generar iniciatives vinculades als productes de proximitat, ecologisme i empenedoria.

Per tot això, és important que es conservi, es patrimonialitzi i es faci difusió de tot el coneixement vinculat a aquest sector i a l'estil de vida que representava. Existeix un immens patrimoni relacionat amb la pagesia a Sant Climent ja sigui material o immaterial (coneixement de medi natural, meteorològic, botànic, animal...).

Al mateix temps, però, **cal treballar i oferir una visió d'aquest sector en clau de futur**, buscant les oportunitats que avui dia té per reinventar-se i adaptar-se a les noves necessitats d'agricultors i de població. Entre altres coses, cal plantejar-se de quina manera es pot oferir suport a aquelles persones que encara avui mantenen actives les seves explotacions o bé als que estant buscant noves maneres de

comercialitzar els seus productes. Al cap i a la fi, és evident que **molts dels valors associats a la vida del camp i als seus productes** (la proximitat, el creixement sostenible, el comerç just, el km. 0, la qualitat, el producte fresc etc.) **gaudeixen a dia d'avui d'un gran prestigi.**

Gastronomia – restauració

També s'ha comentat anteriorment que el sector de la restauració manté una posició forta a Sant Climent, sobretot gràcies a la projecció de la cuina de El Racó i al seu cuiner, Gerard Solís.

El centre de Cal Altisent també pot funcionar com una plataforma per aquest sector i conjuntar-ho amb el sector de la pagesia, sumant esforços per projectar a l'exterior una imatge de Sant Climent relacionada amb la qualitat dels productes i la cuina creativa, sana i gustosa.

A més a més, és evident que el sector de la restauració i dels serveis en general són bàsics per a oferir una bona acollida als possibles visitants a la vila.

També és un sector dinamitzador d'altres sectors i, per tant, val la pena una aposta decidida per donar-li suport.

Cultura, història, patrimoni

Sant Climent és una vila mil·lenària que, per tant, posseeix tradicions i manifestacions de gran interès antropològic i històric.

La capacitat que ha tingut la vila de mantenir la seva identitat fa que encara avui sigui apreciable el rastre d'aquesta història pels carrers del municipi. Per exemple, el pas del Camí Ral del Sud per la població, entrant pel Carrer Major i seguint pel de l'Església permet resseguir des de les primeres ocupacions del territori (segle X), fins a l'únic campanar Romànic (segles XI-XII), restaurat al segle XX, que es conserva sencer en el Baix Llobregat.

Hi ha tot un patrimoni històric de Sant Climent que cal posar en valor, mitjançant el seu estudi, recopilació, explicació i divulgació i es pot fer a través de l'edició de material, de l'organització de rutes històriques o a partir d'altres activitats de difusió.

Hi ha un grup de ciutadans de Sant Climent organitzats en associacions o entitats de recuperació de memòria històrica que ja fa temps que treballen en aquest sentit. Recolzar-se en la seva experiència i coneixement i donar-los continuïtat a Cal Altisent pot suposar una font de riquesa patrimonial i potencial turístic pel municipi. Així com ampliar-ho al conjunt de la població a partir de projectes i activitats oberts a la participació ciutadana.

Cal Altisent pot ser la porta d'entrada a un espai central en la interpretació de la història de Sant Climent, com un corredor o via cívica de la seva memòria i identitat.

Fins i tot es pot situar a Cal Altisent l'embrió d'un arxiu històric amb un espai de recuperació de la memòria on es reculli tot el material històric que, a dia d'avui, està dispers entre diferents mans. Pot esdevenir la seu d'un projecte de construcció col·lectiva de la memòria del municipi.

Patrimoni natural

Sant Climent presenta un paisatge inigualable que no és dóna en tota l'Àrea Metropolitana de Barcelona: muntanyes de vinyes, de cirerers, boscos, rieres, fauna i vegetació singulars i camins rurals que porten a un poble amb més de mil anys d'història.

Aquest entorn natural és adequat tan per a fomentar-ne la seva preservació, com per promoure'n el seu ús responsable per activitats de lleure i esport. Cal Altisent, en aquest sentit, pot ser un punt d'accés i distribució dels visitants de les seves muntanyes i garantir el millor rendiment i aprofitament del seu entorn natural

Valors

Tant important com els continguts i la direcció estratègica, és la personalitat que ha de tenir un equipament d'aquestes característiques. Més enllà del desenvolupament d'un pla director que ha d'encarregar-se de planificar totes els aspectes a tenir en compte per la implementació del projecte, aquesta proposta vol deixar constància una sèrie de característiques que considera indispensables pel seu èxit si es treballa en la direcció que s'està presentant.

Integració

Cal Altisent ha de ser concebut com un nou espai de trobada, com la nova plaça del poble. Un espai obert a tothom, on es fomenti la relació i la comunicació entre la població. Aquest és el servei més gran que pot aportar al municipi, oferir espai per a què es trobin climentons i climentones de totes les condicions.

Dinamisme

Sense cap mena de dubte, la única manera de que es mantingui l'interès en el projecte és oferint activitat continua de qualitat i d'interès pels ciutadans de Sant Climent. Si Cal Altisent es manifesta com un equipament viu i amb empenta, amb novetats i vinculació al present i l'actualitat, sempre mereixerà una visita i motivarà la participació.

Així cal esperar la programació de diferents activitats culturals, com concerts i festivals, però també totes aquelles que en l'actualitat no tenen espai on dur-se a terme.

Innovació

Molt en relació amb els continguts principals de l'equipament i en la mesura que sigui possible, cal actuar i pensar de manera creativa per convertir-se en un referent i no caure en la repetició.

Per exemple, treballar en recerca i desenvolupament en els sectors de la restauració i l'explotació agrícola pot donar una línia de treball molt interessant per l'equipament. En aquest sentit, més que treballar de manera aïllada, és recomanable establir relacions i coordinar-se amb altres centres innovadors d'aquests sectors. Per exemple, el Parc Agrari del Baix Llobregat en el terreny agrícola i la Fundació Alícia en el terreny alimentari.

Participació

Cal Altisent ha d'estar al servei a la iniciativa ciutadana. Cada persona o entitat de Sant Climent que tingui un projecte o una idea ha de poder comptar amb la col·laboració de Cal Altisent. És una manera d'assegurar el dinamisme del centre i de buscar la implicació ciutadana.

A la vegada, Cal Altisent ha de promoure projectes de participació ciutadana, i la recuperació de la memòria i el patrimoni tangible i intangible n'és l'eix vertebrador.

Projecció exterior

Evidentment, donat que un dels objectius estratègics del projecte és atraure visitants a la vila, Cal Altisent ha de ser el ganxo i el catalitzador d'aquestes visites. Cal que incorpori aquesta missió i la faci seva, identificant el turisme que més li convé al municipi i cridant la seva atenció. Segurament aquest turisme ha de ser cultural, responsable, actiu, esportiu i verd.

4. Serveis i usos dels espais a Cal Altisent

Finalment, el projecte cal concretar-lo en una sèrie d'espais o usos que materialitzaran les línies de treball i els objectiu que s'han marcat per l'equipament.

Com ja s'ha explicat, aquesta és una proposta de plantejament, caràcter i encaix de l'equipament. Correspon a un altre capítol del procés de posada en marxa del projecte definir quin serà el contingut definitiu del mateix, tenint en compte molts altres factors, com són els recursos disponibles i el seu model de gestió.

No obstant això, es vol presentar una sèrie de serveis que es considera que tindrien cabuda en aquest plantejament perquè, en primer lloc, l'expliquen millor i, en segon lloc, fan entendre la dimensió que té l'edifici i la seva capacitat com equipament públic cultural.

De totes maneres, això no significa que hi puguin o hagin d'anar tots els que es plantegen.

Per altra banda, cal tenir en compte que l'edifici de Cal Altisent disposa de diferents accessos independents i, per tant, es pot **planificar un aprofitament del mateix adaptat a les necessitats de cada ús, de manera que, per exemple, només s'obrin aquells espais que s'utilitzaran.**

Es tracta d'una possibilitat molt interessant per ajustar els recursos i fer una explotació funcional de l'equipament. Alhora, també permet contemplar l'opció d'anar posant en funcionament el centre per etapes, segons siguin necessaris els serveis o estiguin disponibles els recursos per habilitar-los.

espais	USOS
Espai d'interpretació Espai de memòria col·lectiva	Continguts audiovisuals / L'exposició permanent Embrió d'un arxiu històric del municipi amb material
Punt d'acollida al visitant	Serveis d'atenció turística / Rutes / Material del municipi
Espais polivalents	Tallers, formació / Conferències - Xerrades Presentacions / Lloguer d'espais
Cuina	Innovació i formació gastronòmica
Botiga agroalimentària	Venda de productes de la terra i elaborats de Sant Climent
Parc públic (jardí enllaçant amb el museu i el parc metropolità)	Corredor verd del municipi Àrea infantil Espai recreatiu, de relació i lleure Activitat i difusió cultural, festiva
Hort	Investigació i desenvolupament Formació pedagògica (escoles i altres)

L'espai d'interpretació + Espai de memòria col·lectiva

Element definitori dels continguts que s'ofereix al visitant. Continguts d'interpretació, de vivència sobre Sant Climent. Material audiovisual, interactiu, dinàmic i innovador per entendre el passat i projectar el futur del municipi. Element que jugaria un paper clau en la integració de l'equipament amb el Museu d'eines del pagès.

Molt vinculat amb aquest objectiu estratègic de reforçar el caràcter i la personalitat de Sant Climent, sembla necessari vestir un espai de memòria comuna de tot el poble, a partir de l'aportació conjunta del material, l'experiència o el coneixement de particulars, entitats i Ajuntament.

Molt relacionat amb l'espai d'interpretació, es voldria crear un finestra pública, un espai d'exposició d'aquest arxiu municipal històric. Es considera interessant fer servir Cal Altisent com un aparador d'aquest exercici de recuperació de la memòria col·lectiva del municipi.

Punt d'acollida

Servei de benvinguda i de màxim profit de la visita a Sant Climent. Saber donar resposta a les demandes que pugui expressar el públic ja busqui un complement cultural, una activitat esportiva, esbarjo de natura, o gaudir gastronòmic.

Espais polivalents

Cal Altisent ha de disposar **d'espais polivalents** que puguin adaptar-se a demandes de la ciutadania no ateses en aquests moments als altres equipament culturals. En aquest sentit, potser podran suposar una ajuda per a celebrar-s'hi algunes activitats com a presentacions, xerrades i conferències amb un públic d'entre 60 i 100 persones, cosa que el Casal de Cultura no pot acollir a dia d'avui.

Cuina

Aprofitant que, al ser un habitatge familiar, Cal Altisent disposava de cuina, ubicar-hi un espai de treball i investigació al voltant de la gastronomia. Disposar d'aquest tipus d'equipament permetria obrir una línia de treball amb un gran ventall de possibilitats, unes dirigides al públic intern, amb formació pràctica no professional; i les altres a un nivell més professional, vinculades a l'alta gastronomia, amb esperit innovador i creatiu.

Botiga agroalimentària

Finalment, també es considera interessant plantejar-se l'opció d'ubicar-hi una **botiga** amb productes del camp i d'elaborats. D'aquesta manera, es podrà oferir una sortida més als productes propis del municipi i a la vegada habilitar una via d'ingressos que podran ajudar a fer sostenible la gestió de l'equipament.

Parc Públic

Un dels actius més valorats de la finca de Cal Altisent és el seu jardí. La incorporació de la finca com espai públic suposa posar-lo a disposició de tota la població. El Jardí de Cal Altisent pot esdevenir un parc públic, amb espai de joc infantil, espai de trobada (potser instal·lant-hi un bar amb terrassa) etc.

A la vegada, donada la proximitat als espais i places públiques on es duen a terme la major part d'activitats populars i culturals a l'aire lliure del municipi, s'hi poden celebrar aquestes activitats, com concerts de coral, petits espectacles infantils, actes populars relacionats amb el Nadal i altres festes tradicionals...

Finalment, el jardí de Cal Altisent ha de suposar la porta d'entrada al Parc Metropolità que segueix riera amunt fins a connectar amb pati de la rectoria de l'església del municipi i, més amunt i tot, fins a arribar a l'accés a l'entorn natural que rodeja el municipi.

També es pot contemplar la possibilitat d'habilitar un **hort** en una zona del jardí, la qual cosa permetria organitzar activitats pedagògiques per escoles i entitats de lleure i, a la vegada, realitzar alguna investigació en relació al conreu.

Serveis i usos de Cal Altisent en relació a la dinamització de Sant Climent

Val la pena parar atenció en quins serveis ha anat desenvolupant la proposta en relació als dos grans objectius sobre la que s'ha construït – la dinamització cultural, social i econòmica de Sant Climent i, en segon lloc, la projecció exterior.

En primer lloc, doncs, per donar impuls a la dinamització del municipi s'han considerat una sèrie de serveis que, persegueixen

- a. la cohesió i integració social,
- b. el complement i reforç de l'oferta cultural del municipi
- c. el suport als sectors productius i l'emprenedoria climentona.

a. Cohesió i integració social

Parc públic

Espai públic nou per lleure i esbarjo, destinat sobretot a famílies, joves i gent gran.

Es pot considerar, a més, com una ampliació de la plaça del poble, més espai per a la trobada de la gent i per a activitats populars

Hort

Espai per a activitats pedagògiques, tan per escoles com altres grups de lleure o de formació no reglada (esplais, entitats, clubs...)

Espai de la memòria i centre de d'interpretació

Cohesió i construcció col·lectiva de la memòria del municipi

b. Reforç de l'oferta cultural de proximitat

Activitats culturals de proximitat

Millora de les condicions en les que es poden dur a terme activitats com a tallers, xerrades, conferències o trobades entre entitats o grups ciutadans

El municipi es pot fer seu el nou espai per a organitzar-hi aquelles activitats que puguin ser del seu interès o que, en aquests moments, no es poden fer en altres espais. Es poden ofertar tallers de cuina i activitats de difusió cultural.

c. Serveis de suport a l'activitat econòmica i l'emprenedoria

Tan alguns sectors estratègics (com la restauració o la comercialització dels productes de la terra) com els emprenedors han de tenir resposta a les seves necessitats d'espai a Cal Altisent. Per això, la cuina pot ser un factor d'atracció a activitats econòmiques relacionades amb la gastronomia i la botiga amb la comercialització de productes frescos i manufacturats.

Pel que fa als emprenedors, establir un protocol de col·laboració amb Cal Calderón (Centre de Promoció Econòmica i Serveis a les Empreses de Viladecans) per a facilitar serveis als emprenedors de Sant Climent relacionats amb un programa d'aquest centre.

La projecció exterior

Per altra banda, i a partir de l'objectiu d'impulsar la projecció cap a l'exterior del municipi, amb la idea de ser capaços d'atraure més visitants a Sant Climent i d'oferir-los el màxim d'elements per fer-los agradable la seva visita, Cal Altisent ha d'explotar:

- Tot aquell contingut relacionat amb el seu patrimoni (la interpretació pròpiament dita)
- Servei d'atenció al visitant ben gestionat que ofereixi la informació adequada en funció de cada públic visitant.

En aquest sentit, i tenint en compte els atractius del municipi i del seu entorn, cal preveure i dirigir-se als següents tipus de públics:

➤ **Visitants**

- Turisme familiar
- Turisme de muntanya (BTT, caminades...)
- Grups organitzats de gent gran
- Turisme gastronòmic
- Turisme cultural (rutes històriques)
- Turisme rural / de pagès / la cirera

➤ **Centres d'ensenyament i formació no reglada**

- Ensenyament reglat (primària i secundària)
- Educació no reglada (grups d'esplai i lleure infantil)
- Aules de gent gran

Igualment, Cal Altisent pot tenir prou serveis i espais com per dirigir-se a altres usuaris en funció de l'ús que en puguin fer. Per exemple, qualsevol tipus d'organització, sigui empresarial o sense ànim de lucre, podria ser susceptible de fer ús de Cal Altisent per dur-hi a terme activitats concretes que fossin del seu profit.

➤ **Empreses, organitzacions i institucions**

- Lloguer d'espais
- Convencions / reunions
- Presentacions de productes
- Cursos relacionats amb el camp i la gastronomia

➤ **Sector restauració**

- Presentacions de productes
- Cursos i tallers / *masterclass*
- Trobades del sector
- Col·lectiu Cubat

Qui ho ha de fer?

El lideratge d'aquest projecte ha de recaure en l'Ajuntament, com a titular de l'immoble i màxim responsable dels aspectes comuns de la vila, però cal que arribi a acords amb tots aquells sectors i organismes que es poden beneficiar de la seva posada en funcionament i demanar esforços en benefici comú.

Els principals sectors que s'hi poden veure cridats a col·laborar són:

- ✓ **Restaurants de Sant Climent**
- ✓ **La Cooperativa de pagesos**
- ✓ **Empreses vinculades als productes del camp i la vinya**
- ✓ **Emprenedors**
- ✓ **Entitats culturals de recuperació de patrimoni històric**
- ✓ **Entitats de cultura popular**
- ✓ **Entitats esportives**

Cal dir que Sant Climent compta amb un grup de joves vinculats als sectors que s'hi inclouen com a continguts d'especial interès del projecte (pagesia, restauració, patrimoni i empenedoria) que tenen empena i capacitat sobradament provada per gestionar i impulsar iniciatives interessants i d'èxit. Es recomana analitzar la possibilitat d'establir col·laboracions amb alguns d'ells que han mostrat especial motivació per endegar iniciatives d'aquest tipus, creuen que aquest tipus de projectes fan falta al municipi i estan disposats a apostar pel futur de Sant Climent.

La vinculació amb Sant Climent i una pinzellada sobre el model de gestió

El procés d'incorporació de Cal Altisent a la xarxa d'equipaments municipals s'està realitzant des de l'inici intentant involucrar a la ciutadania i, més concretament, a alguns sectors estratègics del municipi.

L'Ajuntament és conscient que necessita aquesta implicació tan per dotar-lo de continguts i fer-ne un equipament viu i dinàmic, com per la possibilitat de sumar esforços i col·laborar en fórmules de gestió que siguin beneficioses per ambdues parts. En certa manera, el procés participatiu que s'ha dut a terme durant el redactat del present informe (vegeu l'apartat metodològic i l'apartat 4 de l'informe) forma part d'aquesta idea.

A partir d'aquí, cal que els Climentons i les climentones se'l facin seu i trobin la seva manera de gaudir-ne. I no només això, sinó que sigui un equipament molt receptiu a les iniciatives, tan individuals com col·lectives, que procedixin de la ciutadania.

Igualment, a partir d'ara, i sobretot en el Pla director que desenvolupi el format i la gestió de l'equipament, caldrà analitzar i estudiar totes les possibilitats per fer de Cal Altisent un projecte el màxim autosuficient i sostenible des del punt de vista econòmic. En aquest objectiu, el consistori segurament haurà de procurar acords i col·laboracions amb el sector privat i buscar i proposar fórmules innovadores de gestió mixta pública i privada.

Annex: procés participatiu

Aportacions ciutadanes

Tal i com s'ha explicat a l'apartat de metodologia, el procés de treball ha inclòs un període obert a les aportacions ciutadanes entre el 21 de març fins el 13 d'abril de 2015. A continuació, es presenten les propostes i comentaris rebuts:

Proposta d'usos del nou equipament municipal

Nom: Juan Marcos Bueda Edat: 68

(si pertany a alguna entitat, indica'ns quina, si us plau) Entitat: Carul la Vabl,
Caramelles,

Proposta (comentari, suggeriment...):

(exposa la teva idea amb la màxima claredat i lletra comprensible. També pots escriure al dors d'aquest paper)

*Seria interessant valorar la possibilitat
de instal·lar un centre de dia per les
persones grans.*

Juan Marcos

Moltes gràcies per la teva participació
entre totes i tots #santclimentavança

Proposta d'usos del nou equipament municipal

Nom: AGUSTI TUGAS MOUNTS Edat: 45

(si pertany a alguna entitat, indica'ns quina, si us plau) Entitat:

Amics Tres Tombes

Note: en aquest cas l'opinió es personal

Proposta (comentari, suggeriment...):

(exposa la teva idea amb la màxima claredat i lletra comprensible. També pots escriure al dors d'aquest paper)

- ARXIU D'HISTÒRIA LOCAL
- ESPAI PER LA MÚSICA (ESCOLA)
- OFICINA DE TURISME (PUNT D'INFORMACIÓ)

Moltes gràcies per la teva participació
entre totes i tots #santclimentavança

Nom: NOLECA ROS PUCHOL Edat: 61

(si pertany a alguna entitat, indica'ns quina, si us plau) Entitat:

Proposta (comentari, suggeriment...):

(exposa la teva idea amb la màxima claredat i lletra comprensible. També pots escriure al dors d'aquest paper)

Crec que per celebrar bodes "Registre Civil" seria un lloc molt boic, clar està que primer caldria fer un jardí en condicions per les fotos de rigor.

Moltes gràcies per la teva participació
entre totes i tots #santclimentavança

Nom: CRISTINA ANDRÉ Edat: 32

(si pertany a alguna entitat, indica'ns quina, si us plau) Entitat:

Proposta (comentari, suggeriment...):

(exposa la teva idea amb la màxima claredat i lletra comprensible. També pots escriure al dors d'aquest paper)

PENSO QUE AL Poble ANIRIA BE UNA LUDOTECA AMB UN MARGE D'HORARI AMPLI PER AQUELLES PARELLES QUE NO PODEN DEIXAR ALS SEUS FILLS A LA GUARDERIA PELS HORARIS DE TREBALL I HAN DE PORTAR-LOS A VILADECANS.

UN ESPAI PER NENS QUE OFERIS CASAL TOT L'ESTIU I/O ACTIVITATS A LES TARDES.

EL Poble, ARA TATEIX, ESTÀ VISQUENT UNA CRESCUDA EN QUANT A NENS I AIXÒ NO ÉS CIRCUMSTACIAL EN EL TEMPS, ESTETI CREIXENT I SORGEIXEN NECESSITATS.

Moltes gràcies per la teva participació
entre totes i tots #santclimentavança

I també la següent aportació via correu electrònic

Nom:

Josep Maria

cognoms:

Piulachs Núñez

correu electrònic:

jmpi*****@gmail.com

telèfon mòbil:

[652*****](tel:652*****)

dni:

*****5C

Pregunta / observació / millora:

Participació Cal Altisens: Vaig fer la visita de portes obertes i em va encantar! Idees?
Personalment hi ha moltes possibilitats. Segur que vosaltres amb un adequat DAFO encerteu més en la decisió final. Com he escoltat en alguna ocasió, potser és la oportunitat de donar resposta a la biblioteca (potser el poble no necessita una biblioteca immensa) i algun lloc de trobada cultural. Tanmateix, per la seva proximitat amb Cal Marí, es pot fer algun projecte comú. Resumint: espai cultural: per l'estudi, conferències/reunions, exposicions. Atentament, Josep Maria.

CRÈDITS

Cal Altisent: Estudi de l'encaix i definició de les línies estratègiques. Sant Climent de Llobregat. és una iniciativa de la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Sant Climent de Llobregat que compta amb el suport del Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC) de la Diputació de Barcelona.

Aquest Pla s'ha realitzat entre novembre de 2014 i abril de 2015. De manera general han participat en la seva elaboració les següents persones:

Ajuntament de Sant Climent de Llobregat

Isidre Sierra Fusté, Alcalde

Miquel Torras Ollé, 1er Tinent d'Alcalde

Josep Clariana Riera, Regidor de Cultura

Diputació de Barcelona:

Carles Prats, cap del Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC)

Laia Gargallo, cap de la secció tècnica CERC

Xavier Coca i Aina Roig, equip del programa d'assessorament cultural CERC

Coordinació metodològica i redacció de l'informe Cal Altisent: Estudi de l'encaix i definició de les línies estratègiques. Sant Climent de Llobregat

MEDUSA CULTURA: Eduard Arderiu, coordinador metodològic i de continguts

CERC: Eugènia Argimon, coordinació, gestió i suport tècnic

Volem agrair la col·laboració de totes les persones i entitats que han col·laborat i han fet possible l'elaboració d'aquest document especialment:

Joan Bonet, president de la Cooperativa de Pagesos de Sant Climent

Aureli Bosch, esportista

Montse Folquet, diferents entitats

Agnès Llovet, El Petit Bonet

Marc Mas, emprenedor, ex-soci de l'Hortet del Baix

Pere Millat, "Museu d'eines del Pagès"

Gerard Solís, cuiner, El Racó

Jaume Torras, l'Hortet del Baix

Jaume Vendrell, historiador, "Més de mil històries"

**Diputació
Barcelona**

| Àrea de Presidència

Gerència de Serveis de Cultura
Oficina d'Estudis i Recursos Culturals
Montalegre, 7. 08001 Barcelona
Tel 934 022 565 · Fax 934 022 577
o.estudisrc@diba.cat · www.diba.cat
